

చిత్రకటి

మన నిర్ణయాలు మనల్నే కాటేస్తున్న మన మెదళ్ళను మరమ్మత్తు చేయాలి.

- జయప్రద

ఆరోజు గాలివాన...

కరెంటు లేదు...

జనరేటర్ మీద ఆ రాత్రి దొర్లుతోంది!

ఉరుములు మనుషుల్ని భయపెడుతున్నాయి. ఆకాశాన్ని అలుముకున్న మెరుపులు కంటిచూపును చెదరగొడుతున్నాయి. ఆ మెరుపుల్లో కొమ్మలు రెమ్మలు విరబోసుకుని ఊగుతున్న చెట్లు గ్లాస్‌విండో గుండా స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

అలాంటి సమయంలో తన స్వంత నర్సింగ్‌హోమ్‌లోకి తీసుకురాబడ్డ ఓ గర్భిణీ స్త్రీని పరీక్షిస్తోంది... డాక్టర్ స్వరూప- పక్కనే సిస్టర్ శ్రీదేవి.

సిస్టర్ హేమ, ఆయా షమీమ్ డెలివరీ రూమ్‌ని సిద్ధం చేసుకోవడానికి వెళ్లారు.

పి.వి. చేసిన డాక్టర్ స్వరూప ఉలిక్కిపడింది...

అది అర్ధరాత్రి... పైగా- బయట నింగిని, నేలని ఏకం చేస్తున్న వర్షం! ఆ వర్షాన్ని ఆనందించే మూడ్‌లో వున్న స్వరూప ఉలిక్కిపడింది... ఈ హఠాత్ పరిణామానికి.

బిడ్డ కంటే ముందుగా బొడ్డుతాడు వుంది... బిడ్డ నాడి బాగానే వుంది. కానీ, ఆ బొడ్డుతాడు బయటపడిన కొన్ని నిముషాల్లోనే పసిబిడ్డ ప్రాణం పోగొట్టుకుంటుంది కాబట్టి- ప్రకృతి ఎంత రమణీయంగా వున్నా సరే... దాన్ని మర్చిపోయి, ఇప్పుడు ఈ పేషంట్‌కు ఆపరేషన్ చేయాల్సిందే... తప్పదు!

గర్భంతో... 'ప్రసవ భయం' కించిత్ తొంగిచూస్తుండగా... అక్కడవున్న అందరి వైపు కొత్తగా చూస్తోంది- మరో ప్రాణిని ఈ భూమ్మీదకు తీసుకురాబోతున్న పూర్ణ.

బిడ్డ కంటే ముందుగా బొడ్డుతాడు వుందనీ... బిడ్డ ప్రసవం కంటే ముందు ఆ బొడ్డులోని నాడి బయటి ప్రపంచానికి ఎక్స్‌పోజ్ అవకూడదనీ... అలా జరిగితే- కొద్ది నిముషాల్లోనే బిడ్డ గుండెశబ్దం ఆగిపోతుందనీ, వెంటనే ఆపరేషన్ చేయాలనీ... డాక్టర్ చెప్పడం విన్న బంధుజనం నిశ్శబ్దమైపోయారు.

ఆ అమ్మాయి తల్లిదండ్రుల గుండెల్లో బండరాయి పడింది.

“అమ్మో... మా పిల్ల ఇంజక్షన్ కే తట్టుకోలేదు - ఆపరేషన్ కి తట్టుకుంటుందా?” అక్కడవున్న ఒక ముసలామె నోరు విప్పింది.

“త్వరగా నిర్ణయించుకోండి... డాక్టర్ గారు చెప్తున్నారు కదా! ఉమ్మనీరు పోతే బిడ్డకు అపాయమట!” నర్స్ హెచ్చరించింది.

సిస్టర్స్ కి ఆపరేషన్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి, ఆరోజు ఆపరేషన్ అయిన కేస్ ని చూడడానికి వెళ్లబోతోంది స్వరూప.

“తొమ్మిది నెలల నుండి మీ కాడికే వస్తుంటిమే...” బొడ్డుతాడు ముందుగా వున్న విషయం డాక్టరమ్మ గానీ, ఆ స్కేన్ ఫోటోలు గానీ చెప్పనందుకు నిందించనట్టే నిందించింది పేషంటు మేనత్త రాజ్యలక్ష్మి. పేషంటు తల్లి పార్వతి మాత్రం నోటిమాట పడిపోయినట్టు కూర్చోనుంది.

“చూడమ్మా... ఇలాంటి విషయాలు కొన్ని ముందుగా చెప్పలేం. ఇప్పటికిప్పుడు వచ్చే కాంప్లికేషన్స్ ఇవి. కాస్త తొందరపడండి... ఇప్పుడు మనం టైమ్ వేస్ట్ చేయకూడదు!” స్వరూప మెత్తగా అంది.

లేచి నిలబడింది పార్వతి-

“మీ కాడికి ఎంతోమందిని తీసుకొచ్చాను... ఎవ్వళ్ళకీ ఇట్టా జరగలేదు. మీ చెయ్యి చల్లటిదని మా అమ్మాయిని కూడా తీసుకొచ్చాను...” కడుపులో నుండి శబ్దాన్ని పైకి లాగి చిన్నగా గొణిగింది పార్వతి.

“ఇప్పుడు మాత్రం ఏమైంది? మీరు సంతకం చేస్తే... ఆపరేషన్ చేసి బిడ్డనూ, తల్లినీ మీకు అప్పజెప్తాను.”

“ఉహూ... వద్దు. నాకు ఒక్కటే బిడ్డ!” మొండిగా అంది పార్వతి.

చిన్నగా నవ్వింది స్వరూప.

“మీ బిడ్డకీ ఏమీ కాదు. మీ బిడ్డ బిడ్డకీ ఏమీ కాదు. ఆపరేషన్ చేసి బిడ్డను మీకు అప్పజెప్తాను... భయపడకు!” అని ఆమె భుజం తట్టి, కదిలింది స్వరూప.

డాక్టర్ ని అటు పోనిచ్చి, పేషంటు మేనత్త తన ఆడబిడ్డతో అంది-

“కాదులే వదినా! ఈ డాక్టర్లు అందరికీ ఒకటేమాయిన ఆపరేషన్లుంటున్నారు. ఇప్పుడే కాన్పుయిపోద్దా... ఏం? తొలి కాన్పుయిపోయే... పొద్దుటిదాకా ఉగ్గబడ్డే మామూలు కాన్పుయి పోద్దిలే!”

“అదే నేనూ అనుకుంటుండా..!” పార్వతి నీరసంగా అంది.

మొత్తానికి అందరూ మాట్లాడుకుని మామూలు కాన్పు అవుతుందని డిసైడయ్యారు. ఎంతమంది నర్సులు ఎన్ని రకాలుగా చెప్పినా... వాళ్ళల్లో కదలిక లేదు.

అరగంట తర్వాత...

నిద్రకళ్ళతో మరలా డాక్టర్ స్వరూప సీట్లోకి వచ్చి కూర్చుంది.

ఆ అమ్మాయి భర్తను, అత్తమామల్ని పిలిపించింది. ఈ అరగంటలో వాళ్ళ మధ్య జరిగిన సంభాషణల్ని నర్సు ద్వారా విన్న స్వరూప- వాళ్ళతో సౌమ్యంగానే అంది...

“మీరు ఆ అమ్మాయి భర్త కదా... మీరైనా ఓ మంచి నిర్ణయం తీసుకోండి.”

అతను తల వంచుకున్నాడు.

బయట వర్షపుజోరు పెరిగింది. నింగిని, నేలను కలుపుతున్న చుక్కల కర్డెన్ల వుంది.

“ఆపరేషన్ నొద్దంటున్నారోళ్ళు..!” బుద్ధిమంతుడిలా అన్నాడు పేషంట్లు భర్త.

“వాళ్ళమ్మ సంగతి వదిలేయండి... మీ అభిప్రాయం చెప్పండి!”

“ఖర్చు పెట్టుకునేవాళ్ళు వాళ్ళు కదా!”

“బిడ్డ చనిపోయే అవకాశాలు తొంభైపాళ్ళున్నాయి. మీరైనా మంచి నిర్ణయం తీసుకోండి!” మెత్తగా చెప్పింది స్వరూప మరలా.

“మేమేం చెయ్యగలం? వాళ్ళమ్మ గయ్యాళిది! ఆపాయిటేమైనా జరిగితే మా నెత్తికి వచ్చి చుట్టుకుంటది!” పేషంట్లు అత్తగారు తెలివిగా తప్పించుకుంది.

“బిడ్డ చనిపోయినా పర్వాలేదా?” ఈసారి కాస్త గట్టిగా అంది స్వరూప.

“ఇంకేం చేయగలం?”

వాళ్ళ మొండితనానికి కొద్దిగా కోపం వచ్చింది స్వరూపకు.

“అయితే... రిసెప్షన్ కెళ్లి రిజిస్టర్లో మీ నిర్ణయం వ్రాసి, సంతకం చేయండి!” అనేసి, ఆ గాలివానలో శ్రమ తప్పినందుకు ఓ ప్రక్క ఆనందపడ్డా... మరోప్రక్క వాళ్ళ అమాయకత్వానికీ, చూస్తూ చూస్తూ బిడ్డను చంపుతున్నందుకు బాధపడ్డా... రూమ్ కు వెళ్లిపోయారామె.

“అనవసరంగా ఆపరేషన్ చేస్తున్నారని మీకు అనుమానమా?”

- పేషంట్లు భర్తచేత, తల్లిచేత సంతకం చేయించుకుంటూ అడిగింది సిస్టర్ హేమ. సిస్టర్ హేమ ఆ ప్రశ్న అడగడంలో అర్థం వుంది. చాలామంది పేషంట్సులో ఆ అనుమానం వుంది.

దానికి కారణం... మెడికల్ నాలెడ్జ్ లేకపోవడమే!

'బిడ్డ పోయినా పర్వాలేదు... తల్లిని రక్షించండి చాలు!' అని అడిగే రోజులు గతించి పోయి చాలాకాలమయ్యింది. తల్లితో పాటు కడుపులో బిడ్డను కూడా అంతే విలువగా చూస్తున్న ఈ రోజుల్లో బిడ్డ కోసంగా చాలా డెలవరీస్ ఆపరేషన్ ద్వారా చేయాల్సివస్తున్నాయి.

"అదేంగాదు... మాకు ముగ్గురు పిల్లలు కావాల! ఇప్పుడు ఆపరేషన్ అయితే మిగతాది కూడా ఆపరేషన్ అంట కదా! రెండు ఆపరేషన్లు మించి చేయకూడదంట కదా?!" ఈసారి కుతూహలంగా అడిగింది పార్వతి.

"అదేం కాదు! ముందు పుట్టిన బిడ్డలు చనిపోయిన పేషంటు ఒకామెకు డాక్టర్ గారు నాలుగోసారి ఆపరేషన్ చేసి బిడ్డను తీయడం మేము చూశాం. అలా అని మీ అమ్మాయికి నాలుగూ చేయించుకోమని కాదు. ఆ అమ్మాయి రెండో కాన్పుకు మూడేళ్లు గేప్ ఇస్తే... మామూలు కాన్పు అవుతుంది కూడా!"

నర్స్ వాళ్ళను ఒప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తోంది.

కానీ, వాళ్ళు గట్టి నిర్ణయానికే వచ్చినట్టున్నారు... ఏమీ మాట్లాడడం లేదు.

నిముషాలు గడిచిపోతున్నాయి...

వర్షం జోరు తగ్గింది!

తన కుర్చీలో కూర్చున్న నర్సు శ్రీదేవి కునికిపాట్లు పడుతోంది.

మరో గంట గడిచింది.

కరెంట్ వచ్చింది... జనరేటర్ ఆగింది.

పేషంటు తాలూకు బంధువర్గం మరలా చర్చలో పడ్డారు...

మరో రెండు గంటల తర్వాత వాళ్ళలో జ్ఞానం ఉదయించినట్లు... ఓ 'నిర్ణయం' ప్రసవించింది.

“డాక్టరమ్మని పిలవండి... ఆపరేషన్ చేయమనండి!”

- ఎవరో ఒక అపరిచిత యువకుడు అన్నాడు.

డాక్టర్ లో, నర్సుల్లో, ఆయాల్లో మరలా చైతన్యం... అంతా హడావుడి!

కానీ, ఏం లాభం? బిడ్డ అప్పటికే తన తల్లిదండ్రుల్ని అసహ్యించుకుని, మరణాన్ని ఆహ్వానించింది. ఆ విషయం డాక్టరమ్మ నిర్ధారణ చేయగానే... పేషంటు తాలూకు వాళ్ళలో టెన్షన్ రిలీఫ్ అయ్యింది.

నొప్పులు పెరగడానికి, ద్వారం ఏర్పడడానికి నర్స్ కి ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి డాక్టర్ స్వరూప వెళ్లిపోయింది.

ఒక్క గంట గడిచింది.

ప్రసవానికి కొచ్చిన పూర్ణలో అన్ని అనుభూతులూ మాయమై... కేవలం శారీరక బాధ ఆమెను చుట్టేసిన క్షణాలవి! ఆమె ఆ బాధను భరించలేక కేకలు పెట్తోంది.

ప్రాణంతో వున్న తన బిడ్డ కడుపులోని శిశువు ఆక్రందనను పట్టించుకోని పార్వతి-
తన బిడ్డ పడుతున్న బాధకు తట్టుకోలేకపోయింది.

కుర్చీలో కూర్చుని, హాయిగా నిద్రపోయే వాళ్ళను చూసి అసూయపడ్డా... నిద్రను
తరిమేయలేక, సుఖనిద్రకు ఆస్కారం లేక తంటాలు పడుతున్న డ్యూటీ నర్స్‌ని కుదిపి లేపింది
ఆమె.

“ఏవీటీ..?”

“కొంచెం డాక్టరమ్మని పిలువు!”

“ఎందుకు?” కళ్ళు నులుముకుంటూ అంది సిస్టర్ శ్రీదేవి.

“పిల్లకి నొప్పులు ఎక్కువగా వున్నాయి... తట్టుకోలేకుంది.”

“పద... నేను చూస్తాను.”

శ్రీదేవి వెనకనే దిగులుగా నడిచింది పార్వతి.

పూర్ణతో జీవితం కొనసాగించాల్సిన ఆమె భర్త- ‘ఈ బాధ్యత తనది కాదు’ అన్నట్టు
హాయిగా నిద్రపోతున్నాడు.

అతని తల్లి మంగమ్మ మాత్రం ఓ మూల దిగులుగా కూర్చోనుంది. ఆమెకు తన
నట్టింట్లో పారాడాల్సిన బిడ్డ- కడుపులోనే మరణించినందుకు ఒక ప్రక్క బాధగా వుంది.
మరోప్రక్క మామూలు కాన్పుయిపోతుందనే నమ్మకం ఆమెకు ఉపశాంతి నిస్తోంది.

“కాన్పు కావడానికి ఇంకా రెండు మూడు గంటల పైనే పడుతుంది. నువ్వు హాయిగా
పడుకో... మాకెలాగూ తప్పదు!” అని సీట్‌లోకి పోబోతున్న నర్స్ చెయ్యి పట్టుకుంది పార్వతి.

“ఇంకా రెండు మూడు గంటలా? లోపల సెప్టిక్ అయిపోదా?”

పేషంట్‌లో ఎన్నో అపోహలు... ఇంకెన్నో అనుమానాలు!

“అవదులేమ్మా... ఇంజక్షన్స్ ఇచ్చున్నాము కదా!” అవలిస్తూ అంటున్న నర్స్ మత్తును
క్షణంలో ఎగరగొట్టేసింది పార్వతి.

“లేదు... లేదు... మా అమ్మయికేమన్నా అయిపోద్ది! మీకేం..? మీరెన్నయినా చెప్తారు!
డాక్టరమ్మను పిలువు... ఆపరేషన్ చేసేయమని చెప్పు.”

నర్సుతో పాటు అక్కడే వున్న పూర్ణ అత్త మంగమ్మ కూడా తెల్లబోయింది.

“ఇప్పుడు ఆపరేషనా? చచ్చిన బిడ్డకు ఆపరేషన్ చేస్తే... మరో మూడు కాన్పులు
కావాలాయె... అందులో ఇద్దరన్నా మగ నలుసులుండాలి కదా!”

వియ్యంకురాలి మాటల్ని పట్టించుకోలేదామె.

తన బిడ్డ మీద వున్న ప్రేమ- ఆమెను మరి దేన్నీ పట్టించుకోనివ్వడం లేదు. తనకు
వియ్యంకురాలి దగ్గర నుండి రాబోయే అపవాదుల్ని కడుపులో బిడ్డ బ్రతికుండగానే ఆమె లెక్క
చేయలేదు... అలాంటిది- తన బిడ్డకు ఏదో అయిపోతుందనే భ్రమ, ఆ బిడ్డ మీద అమితమైన
ప్రేమ, తన ఏకైక సంతానానికి ఏదైనా జరిగితే తను బ్రతుకలేదనే నిజం... ఇవన్నీ కలిసి
ఆమెను పిచ్చిదాన్ని చేస్తున్న టైమ్‌లో... మంగమ్మ మాటలు పట్టించుకుంటుందా పార్వతి?!

“నర్సమ్మా! నువ్వు డాక్టరమ్మకి చెప్పు పోమ్మా... వచ్చి ఆపరేషన్ చేసేయమనీ!”

“ఈ మాటేదో కడుపులో బిడ్డ బ్రతికుండగానే చెప్పుండుంటే ఎంత బావుండేది?”

అని నర్సు మరలా కుర్చీలో కూర్చుంది. ఆమెకు వాళ్ళ అజ్ఞానపు నిర్ణయం నచ్చినట్టు లేదు.

“కాదులే... నువ్వు పో! పొయ్యి డాక్టరమ్మని లేపుకు రా... పో! మా అమ్మవు కదా..!”

“మొదట అందరూ కలిసి మాట్లాడుకోండి... ఆ తర్వాత చెప్పండి! మీరు పూర్తిగా నిర్ణయించుకున్నాక డాక్టర్ గారిని పిలుచుకొస్తాను...” విసుగ్గా అంది శ్రీదేవి.

అందరూ మరలా సమావేశమయ్యారు.

డాక్టర్ స్వరూప తన మనస్సాక్షికి వ్యతిరేకంగా ఆ అర్ధరాత్రి ఆపరేషన్ చేసి మృతశిశువును తీయాల్సివచ్చింది.

మరొక్కరోజు ఆగినా పూర్ణకు ఏమీ అపాయం జరగదని ఎంత చెప్పినా పార్వతి వినలేదు. ఒకవేళ తాను మామూలు ప్రసవం చేయడానికి ఒకపూట వదిలేశాక- ద్వారం ఏర్పడకో, బిడ్డ శిరస్సు క్రిందకు దిగకనో... తప్పనిసరై ఆ తర్వాత ఆపరేషన్ చేయాల్సివస్తే... తన అపురూపమైన కూతుర్ని అజాగ్రత్త చేసిందని పార్వతి తనమీద నింద వేయగల అజ్ఞానురాలిగా అన్పించి- తన ఆలోచనను విరమించుకుంది డాక్టర్ స్వరూప.

అజ్ఞానంతో డాక్టర్స్ మీద కేసులు పెడుతున్న కాలం ఇది మరి!

బిడ్డను సజీవంగా ఇవ్వలేని ఆపరేషన్ చేసినందుకు బాధపడ్డా... తన సీట్ లో విచారంగా కూర్చోనున్న డాక్టర్ స్వరూప- తుళ్ళిపడింది...

గది బయటనుండి పెద్ద పెద్ద కేకలు వినిస్తున్నాయి...

“స్కానింగ్ లో ఆడపిల్ల అంటివే నువ్వా? అందుకని, బిడ్డ పోయినా పర్వాలేదనుకున్నాం గానీ... లక్షణమైన మగబిడ్డను పొట్టన పెట్టుకున్నావు కదే..?!” పూర్ణ అత్తగారు మంగమ్మ అరుస్తోంది.

“స్కానింగ్ లో ఏ బిడ్డ?” అని అడిగితే- ఆ డాక్టరమ్మ చెప్పలేదు. ఆడపిల్లయితేనే కదా చెప్పరని అనుకున్నాను!” నీరసంగా అంటోంది పార్వతి.

ఆపరేషన్ చేయించుకొని లక్షణంగా పడక మీద పడుకున్న కూతుర్ని చూసిన ఆనందం- పుట్టింది మనవడని తెలీగానే... ఆమెలో హఠాత్తుగా హరించుకుపోయింది. వియ్యపురాలు వేస్తున్న నిందలకు కంపించిపోతోందామె.

అన్నీ వింటున్న డాక్టర్ స్వరూప ఉండబద్దలేక పార్వతిని లోపలికి పిలిపించింది.

లోపలికి వచ్చిన పార్వతి ముఖంలో నెత్తురుచుక్క లేదు.

“మగపిల్లాడయితే ఆపరేషన్ చేయించుండేవాళ్ళా? ఏ బిడ్డయితే ఏమ్మా?”

“ఏమోనమ్మా! తప్పంతా నా నెత్తినేశారు గానీ- స్కానింగ్ కాడికి నా అల్లుడు కూడా వచ్చాడు. ఆడే అన్నాడు- ‘ఆడపిల్లే అయ్యుంటుంది... లేకపోతే ఏ బిడ్డో ఎందుకు చెప్పరు?’

అని! అప్పణ్ణుండి గొడవే... ఆడపిల్లయితే నాకొద్దని!” అంటూ అక్కడే కూలబడి మరలా మొదలెట్టింది.

“ఆడపిల్లయితే... అది పెరిగి పెద్దయ్యాక యాభైవేలు కట్నం ఇవ్వాలంట! నేను భయపడ్డాను తల్లీ! ఆపరేషన్ చేసి ఆడపిల్లను తీస్తే... ఆ తర్వాత ఇంకొక్క బిడ్డే! అదీ ఆడదయితే... వాడు నన్నిక బతకనిస్తాడా? నా పిల్లను పుట్టింటికి అంపేయాడా?!!”

డాక్టర్ స్వరూపకు వాళ్ళ భయం పూర్తిగా అర్థమయింది.

నవ్వు ఏడుపూ రెండూ... ఏకకాలంలో ఆమెని చుట్టేశాయి. ఆమె సంస్కార సభ్యత గీటు దాటేసింది-

“పార్వతీ! మీ అమాయకత్వమే మగవాళ్ళని సింహాసనం ఎక్కిస్తోంది. నీకు తెలుసా? ...మగబిడ్డ కలగాలంటే అది మగవాడి చేతిలోనే వుంది అతనికే 'వై' క్రోమోజోమ్స్ అనేవి వుండేది. ఆడవాళ్ళలో అవి ఉండవు. భర్తలో 'వై' కణాలు హుషారుగా లేకపోతే... పుట్టేది ఆడపిల్లలే! ఈ విషయం వెళ్లి మీ అల్లుడికి చెప్పు!” విసురుగా అంది స్వరూప.

“నిజమా? అయినా... ఇప్పుడు మగ నలుసు కలిగినే?! అమ్మో... ఇప్పుడు చెబ్బే ఇంకేమయినా వుందా?” నిట్టూర్చింది- తన అమాయకత్వానికీ, అజ్ఞానానికీ తన బిడ్డ మాతృత్వాన్ని బలిపెట్టిన ఓ ఆడపిల్ల తల్లి... పార్వతి.

‘పత్రిక’ మాసపత్రిక ... మే 2003 సంచికలో ప్రచురితమైన కథ